

På sidelinjen i mere end 60 år!

I forbindelse med 100 års jubilæet har man bedt mig fortælle lidt om mine relationer til det sted, som jeg har kendt og kan huske fra omkring 1942. Man kan vel lidt uformelt sige, at jeg mere eller mindre har været på sidelinjen, dels privat hos forstander Knud Grønne og hans familie, dels som FDF'er og senere som pædagogvikar. Min berøringsflade har de sidste godt 25 år været som bestyrelsesmedlem og i en periode formand for Skolehjemmet.

I mine drengedage sagde vi Børnehjemmet, og jeg kom der ofte sammen med mine forældre, der var meget gode venner med Sigrid og Knud Grønne. Det betød blandt andet, at vi ved juletid kom ud og så den flotte udstilling i gymnastiksalen, og det kunne bestemt imponere alle, der oplevede det.

Men jeg husker især, når der var julehygge i gymnastiksalen for alle på Børnehjemmet. Jeg var dybt fascineret af det store juletræ, der næsten nåede loftet, og ikke mindst, at alle fik et kræmmerhus med godter af forskellig slags.

I den sidste tid under krigen kunne Struer FDF ikke længere holde sine kredsmøder i KFUM bygningens kælder i Kirkegade, så møderne blev flyttet til gymnastiksalen på Børnehjemmet. Min far havde som kredsfører aftalt dette med Knud Grønne, der var formand for FDF, og det var virkelig spændende at komme i god tid til møderne, for så kunne vi se de mange forskellige dyr, der var på stedet. Ikke mindst var det spændende at komme ned i væksthuset, hvor især abekattene kaldte på opmærksomheden, men udenfor kunne vi jo også iagttage de farvestrålende påfugle. Jo, der var altid noget, der kunne fange vores interesse, når vi besøgte stedet. Der var nogle få drenge fra Børnehjemmet, der var med i FDF, og de var mere end villige til at vise os rundt blandt dyrene. Men de fortalte også uhyggelige historier om og fra kartoffelkælderens, og den undgik vi meget behændigt, når vi var i nærheden. Ved selve kredsmødet oplevede vi en søndag eftermiddag i vinteren 44-45, at der kom luftalarm, og som jeg husker det, blev alle sendt hjem med det samme. Men set i bakspejlet lyder det næsten usandsynligt, at så mange blev sendt af sted - der var jo et stykke vej for de fleste.

FDFs havefester

Efter krigen blev det ud over besøgene af mere privat karakter hos forstander Grønne nu FDFs havefester, man især husker. Det var altid Grundlovsdag, og det blev hurtigt til en folkefest, ja man kan vel næsten kalde det for en byfest. Der var masser af boder af forskellig slags med pølsebod, kaffetelt, fiskedam, skydetelt, tombola osv. FDFs orkester gav koncert, og der var bænke på plænen nede ved fjorden til det "folkelige" møde med en kendt person fra egnen, og som vi som FDF'ere var tvangsindlagt til, skønt vi hellere ville være aktive så mange andre steder på det herlige område ved fjorden. Hen på aftenen blev der tændt et stort bål nær stranden, og vi kunne slutte en festlig dag med en afslutning og en aftensang. Netop denne stemning ved bålet ved havefestens afslutning, tror jeg står printet i manges erindring. For der var mange mennesker hele dagen - og der kom flere og flere år efter år.

Havefesterne fortsatte hvert år frem til omkring 1970, og det var jo forbundet med et stort arbejde både at tilrettelægge havefesten, men bestemt ikke mindst med oprydningen efterfølgende! - Der er ingen tvivl om, at havefesterne styrkede FDFs økonomi, for jeg tror ikke, at Børnehjemmet fik andet udbytte end en masse arbejde.

Knud og Sigrød Grønne, forstanderpar 1937-75.

Michael Poulsen

Omkring 1950 fik vi i Struer KFUMs Idrætsafdeling en særdeles dygtig fodboldspiller fra Børnehjemmet. Den gang trænede vi på banerne nede ved Kilen, og jeg husker ham fra den første gang med et rødt hårbånd til det lidt lange hår. Han hed Michael Poulsen, og han blev en afholdt spiller på vores juniorhold og bestemt ikke bange for at sige sin mening. Han var kompromisløs i sine krav til os holdkammerater, og inderst inde var vi en smule bange for ham, men vi lærte gennem årene at sætte meget stor pris på ham, og vi havde flere gode år sammen på fodboldbanen. Han var meget stolt, når han kunne vise os især sine duer og andre fugle, og denne kærlighed til netop fugle har jo hængt ved alle dage. Da jeg kom i bestyrelsen i 1978 mødte jeg ham igen som tillidsrepræsentant for medarbejderne, og vi genopfriskede mange af de gamle minder.

Vikar

I sommeren 1954 havde jeg som seminarieelev været på høstarbejde i Norge for at tjene til studierne. Vi skulle først begynde det nye skoleår 1. september, så midt i august ringede Knud Grønne og spurgte, om jeg ville tjene en skilling som medarbejder. Jeg sagde ja med det samme og fik ansvaret for nogle praktiske opgaver rundt i haven og andre steder sammen med 4-6 drenge i alderen 12-14 år. Det var bestemt noget af en opgave, og jeg fik i hvert fald revideret nogle af mine pædagogiske tanker. Et par af mine lidt ældre seminariekammerater havde også vikarjob og havde været der flere år i ferien, så de kunne hjælpe mig med gode råd.

Jeg havde blandt andet vagten på drengegangen nogle aftener om ugen, hvor vi blandt skulle sørge for, at der blev ro på sovesalene. Jeg blev tydeligt instrueret i, at kort tid før vagten sluttede, skulle jeg vække nogle bestemte drenge, som lige skulle en ekstra gang på bade- og toiletrummet, fordi de var "vådligere". Men jeg fik også besked om, at jeg kun skulle vække én ad gangen og så følge dem til baderummet. Det forekom mig tåbeligt, så jeg vækkede de 4-5 stykker, det drejede sig om – og sendte dem af sted! - Da jeg havde vækket den sidste, gik jeg ud på gangen for at få dem tilbage til sengen. Flere af drengene havde i deres ikke helt vågne tilstand stillet sig forskellige steder og besørget deres ærinde der, så resultatet blev et stort rengøringsarbejde for mig - og jeg var absolut en erfaring rigere.

Mindre forbindelse

Efter at jeg taget lærereksamen i 1957 blev forbindelsen til stedet noget mindre, men den var der stadigvæk. Jeg kom som helt ung lærer til Hellebjerg Idrætsungdomsskole ved Juelsminde, og på

det første drengehold november 1958 var Jens Grønne, forstander Grønnes ældste søn. Han var allerede dengang en udpræget ledertype, og jeg havde meget glæde af ham, fordi han aldrig var bange for at gå foran.

Til den afsluttende forældredag med gymnastikopvisning var aftalen, at mine forældre skulle køre sammen med Grønnes i deres bil til Hellebjerg. Aftalen var, at Sigrid Grønne ville sørge for en god madpakke, som skulle nydes i det fri et eller andet sted på turen. Omkring Nørre Snede fandt man et godt sted, tæpperne blev bredt ud på græsset, drikkevarerne fundet frem, og Sigrid Grønne sagde: "Nu kan du godt finde maden frem, Knud!" Så blev der en pause, hvor Knud Grønne så helt forkert ud – for kassen med det fine smørrebrød stod stadig på køkkenbordet i Struer.

Den begivenhed blev husket, og det får en anden lille beretning om Knud Grønne frem i erindringen. En dreng var stukket af fra Skolehjemmet, og da Politiet senere på dagen kom med ham, sagde Grønne til ham, da de blev alene: "Hvis du vil gøre det en anden gang, så husk at gå ned i køkkenet og få en madpakke med!".

Forbindelsen genoptages

Så kom der nogle år, hvor jeg kun periodisk var i forbindelse med Skolehjemmet.

Vi var en flok mennesker fra Bøvling, der hvert andet år havde en sommeraftentur til Struer, hvor vi blev beværtet på Skolehjemmet, og jeg fornemmede hver gang den samme atmosfære, som jeg kendte godt fra min barndomstid. Men forbindelsen eksisterede nu kun med familien Grønne.

Da jeg så kom til Rækker Mølle som skoleleder, ringede Eigil Munksgård, der var formand for Plejehjemsforeningen for Ringkøbing amt, hvorunder både Struer Skolehjem og Schubertsminde i Ringkøbing sorterede, og sagde til mig: "Vi mangler et medlem til bestyrelsen fra den sydlige del af amtet – og det har jeg tænkt skulle være dig!" - Og netop mine mange gode minder fra Skolehjemmet gjorde det let for mig at sige ja. Men også fordi Munksgaard som min gamle kredsfører i FDF og ikke mindst som min dygtige lærer i Mellem- og Realskolen var lidt af et idol for mig.

Et par år efter ringede Munksgaard igen og sagde: "Vi mangler et medlem til tilsynsrådet ved Struer Skolehjem, og det har jeg tænkt skulle være dig". – Atter kom jeg til at tænke på Knud Grønne, der netop var død, og jeg sagde ja uden betænkning. Det var Aage Hauskov, der var formand for tilsynsrådet og endvidere var skolekonsulent Verner Sørensen, Helga Bech Hald og Eigil Munksgaard med. Valdemar Andersen havde afløst Knud Grønne som forstander nogle år før.

Valdemar og Vibeke Andersen, forstanderpar 1975-82

Inger og Leif Rønne, forstanderpar 1982-2007

Forstanderskifte

Jeg nåede at være i tilsynsrådet under Valdemar Andersen et par år, hvor Michael Poulsen som før nævnt var med som tillidsrepræsentant.

Tilsynsrådet blev ændret til en bestyrelse, og i 1982 fik vi som opgave at skulle finde en afløser for Valdemar Andersen, der ønskede at gå på pension.

Der var mange ansøgere til stillingen (38), og det var svært at udpege 5, som vi gerne ville ha' en samtale med.

På selve dagen, hvor vi skulle mødes med de 5 ansøgere, var der afsat god tid til drøftelse med hver enkelt, og som den sidste kom en skolevejleder fra Struer. Han havde været lærer på Skolehjemmet tidligere, og da afgørelsen skulle træffes blev det ham, der skulle være stedets forstander. Det var Leif Rønne – og han har været det siden.

Før et af de første bestyrelsesmøder under Leif Rønne kontaktede Eigil Munksgaard mig og sagde: "Jeg trækker mig fra bestyrelsen, og min afløser som formand har jeg tænkt skulle være dig. Jeg har sikret mig enighed om det!" - og sådan blev det!

Tiden som formand

Det har været en meget spændende tid som formand for Struer Skole- og Behandlingshjem, som det hedder nu. Jeg fik hurtigt et særdeles godt og tillidsfuldt forhold til Leif Rønne, og det har været utrolig givende og udfordrende at være med til på bestyrelsesplan at udvikle stedet til den velfungerende døgninstitution, den er i dag.

Når man har været med i bestyrelsen i så mange år, bliver man mere og mere bevidst om den store betydning vore døgninstitutioner har i dagens Danmark, og jeg er heller ikke i tvivl om, at vi som bestyrelse er blevet brugt som "sparringspartnere" i mange situationer.

Det har været spændende at være rundt på de forskellige afdelinger og snuse til både atmosfæren og hverdagen, snakke med medarbejderne og ikke mindst de børn, der af den ene eller anden grund har fået ophold på Skolehjemmet.

For mig har det arbejde, der udføres her, altid været præget af stor seriøsitet og af kærlighed til og forståelse af det enkelte barns behov og situation.

Jeg vil gerne slutte med at rette en stor tak til alle på stedet og her specielt til forstander Leif Rønne. I har skabt en døgninstitution, der står respekt om alle steder, og hvis betydning ikke kan vurderes højt nok.

Den gamle forstander Magnus Grønne ville ganske givet glippe med øjnene, hvis han så stedet i dag, men jeg er heller ikke i tvivl om, at både han og de efterfølgende forstandere (Knud Grønne og Valdemar Andersen) ville have nikket og sagt: "Det er anderledes, men sådan skal det være – for tiderne ændrer sig!" Med kun 4 forstandere på 100 år har der været stabilitet og kontinuitet, men de sidste 25 år har i særlig grad været præget af den dynamik og pædagogik, som har gjort, at vi alle kan være stolte af Struer Skole- og Behandlingshjem.

Til lykke med jubilæet.

Frede Agger